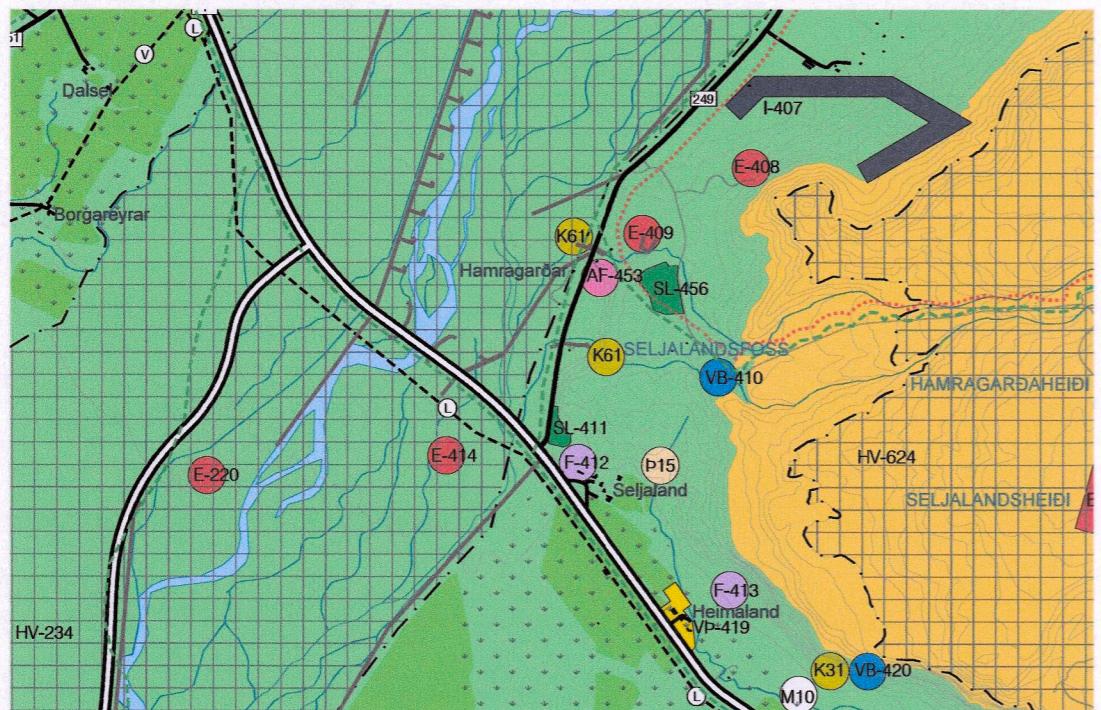

AÐALSKIPULAG RANGÁRPINGS EYSTRA 2012-2024

Gildandi aðalskipulag
stófðst 20. maí 2015
Mkv.: 1:50.000

Tillaga að breytingu á aðalskipulagi
Mkv.: 1:50.000

LANDNOTKUN

VP	VERSLEN OG ÞJÓNUSTA
I	ÍÐNADARS/EDI
E	EFNISTÓKU- OG EFNISLÓUNARS/EDI
F	FRISTUNDABYGGÐ
OP	OPIN SV/EDI
AF	AÐPREYINGAR- OG FERÐAMANNAS/EDI
L	LANDBÚNAÐARS/EDI
	LANDBÚNAÐARS/EDI -TÚN, ENGONGU TIL SKÝRINGAR
	LANDBÚNAÐARLAND -FLOKKUR (SKV. SKLGR.) OG REINARG.
SL	SKÓGRAÐKTAR OG LANDGRÆÐSLUS/EDI
ÓB	ÓBYGGÐ SV/EDI
VÖTN, ÁR OG SJÓR	
K	KATLA, JARDVANGUR -ANÍNGARSTADR, STÓSETNING TIL SKÝRINGAR
VE	VATNSBÓL -BRUNNS/VÆBI VATNSVERNDAR

SVÆÐI Á NÁTTÚRUMINJASKRÁ

- AFMÓRKUN SV/EDIS NR. 720 Á NÁTTÚRUMINJASKRÁ

FLÓDAHÆTTA

TIL SKÝRINGAR SBR. GÖGN VEÐURSTOFU ÍSLANDS

MARKALÍNA MILLI MIKLARA OG GEYSIMIKLARA FLÓDAHÆTTU

VERNDARS/EDI

HV	HVERFISVERND
P	MINJAVÉRFN -FRIDLÝSTAR MINJAR
M	MINJAVÉRFN -HEITSEINN RÚSETUMINJA

SAMGÖNGUR OG VEITUR

STOFNVEIGIR	STOFNVEIGIR
TENGIVEIGIR	TENGIVEIGIR
HÉRADSVEIGIR	HÉRADSVEIGIR
LANDSVEIGIR	LANDSVEIGIR
ADRÍR VEGIR -ENGONGU TIL SKÝRINGAR	ADRÍR VEGIR -ENGONGU TIL SKÝRINGAR
VARNARGARDAR -ENGONGU TIL SKÝRINGAR	VARNARGARDAR -ENGONGU TIL SKÝRINGAR
MEGINREBLEIDIR	MEGINREBLEIDIR
MEGINGÖNGULEIDIR	MEGINGÖNGULEIDIR
VATNSVEITA -STOFNLOGN	VATNSVEITA -STOFNLOGN
HITAVEITA -STOFNLOGN	HITAVEITA -STOFNLOGN
RAFVEITA -STOFNLOGN, LOFTLINA	RAFVEITA -STOFNLOGN, LOFTLINA
RAFVEITA -STOFNLOGN, LIJORD	RAFVEITA -STOFNLOGN, LIJORD
FJARSKIPTI -STOFNLOGN LIJOSLEIDARA	FJARSKIPTI -STOFNLOGN LIJOSLEIDARA

GREINARGERD

INNGANGUR

Sveitarstjórn leggur til að gerð verði eftirfarandi breyting á aðalskipulagi Rangárpings eystra 2012-2024:

- Afmarkað verði aðþreyingar- og ferðamannasvæði við Hamragarðar og Seljalandsfoss og legu þórsmerkurvegar breytt þar sem hann fer um svæðið.
- Lísing verði meðalnámskrá um skilgreindum skýringum til að marka ófyrir auglýsingum um ófyrir auglýsingum.
- Tillaga að aðalskipulagsbreytingu og deliðskipulagi var lögformlega auglýst sumarið 2016. Fram komu tilgreindar athugasemdir sem einkum tóku til þjónustumiðstöðvar, útfærslu, staðsetningar, stærðar og sýnileika, en einnig bílastæða og stigja. Sveitarstjórn ákváði því að endurskóða tillöguna varðandi fyrgreinda þætti og auglýsa hana á nýjan leik. Einig er aðkváði að endurskóða legu nýs þórsmerkurvegar meðfram varmorði Markarfljóts þannig að hann lægi vestan húss Rangáengafélagssins áður en hann sveigði inn á náverandi þórsmerkurveg við Gljúfurá.

Almennt

Hamragarðar og Seljalandsfoss eru norðaustan bjöðuvegar nr. 1 rétt austan Markarfljótsbrúar. Land Hamragarðar er í eigu Rangárpings eystra. Annað land innan sklipulagssvæðisins er í öskptri sameign allmargra aðila.

Hamragarðar og Seljalandsfoss eru meðal fjlóssottu ferðamannastaða á Suðurlandi. Vestur Eyráfjallareppur höf rekstur tjaldsværur til Hamragarðar upr úr 1970. Þá heim tila hefur fjöldi gildi aðskiptið stóðugt og náð mikilmæðum hinum síðustu. Þjónustuhús við tjaldsvæðið fyrir nökkrum árum.

Deiliðskipulag svæðisins verður auglýst samhlíða aðalskipulagsbreytingu þessari og þar er nánari grein gerð fyrir aðformun.

Innátt aðalskipulagsbreytingar

Annars vegar er um að ráða breytingu á landnotkun við Hamragarðar og Seljalandsfoss úr landbúnaðarsvæði (L) og aðþreyingar- og ferðamannasvæði af óskilgreindri stærð (AF) í 90 ha aðþreyingar- og ferðamannasvæði (AF). Sklipulagsvæðið er rúmt afmarkað sem helgast fyrst og fremst af ríkjandi landslagsheldi. Stærstur hluti svæðisins eru upprörniðar áraur. Áætlunin gerir ráð fyrir eftirtoðnum nýjum mannvirkjum: Þjónustumiðstöð: 250 m²; Þjónustuhús í Kverkinni, hámarksstærð: 50 m². Auk þess gerir aðalskipulagsbreytingin ráð fyrir endurbyggingu gamla Hamragarðarbæjarins ásamt úthúsum í samráði við Minjastofnun Íslands, hámarksstærð: 180 m². Í deliðskipulagi eru skilmálar um útfærslu nýrri byggingu. Megineiðileið um svæðið er færð til vesturs í samræmi við færslu þórsmerkurvegar og líggur til Gljúfurá eftir varmorðum meðfram Markarfljóti og sveigir í átt að brú yfir Seljalandsá og fylgr ánni og síðan náverandi þórsmerkurvegi að Suðurlandsvegi. Umferðar göngustigakerfi verður breytt samkvæmt fyrilliggingu tillöguna að deliðskipulagi sem auglýst er samhlíða aðalskipulagsbreytingu þessari. Gert er ráð fyrir þar að hlut af fyrilligakerfi verði veltækur til að sinni þjónustu t.d. snjómkostri að aðgengi fyrir ala. Í deliðskipulagstillögnum er gerð grein fyrir premur misundum svíðsmyndum. Sveitarstjórn hefur boríð saman svíðsmyndirnar og aðkváði að kostur A sé venlegastur og byggir því aðalskipulagsbreytingin og fyrilligjandi deliðskipulag að þeiri svíðsmynd sem gerir ráð fyrir færslu þórsmerkurvegar og uppyggjingu á þjónustumiðstöðum og bílastæðum miðað með svæðinu. Einnig að hluti náverandi þórsmerkurvegar verði fjarlægt til að skapa svæðinu meira rými.

Í umhverfisskýrslu er lauslega gerð grein fyrir svíðsmyndum A, B og C, en visað er til fyrmefnar að deliðskipulagi um ítarlegat með tilgreindum mat að óllum svíðsmyndum.

Hins vegar tekur aðalskipulagsbreytingin til færslu þórsmerkurvegar (nr. 249) til vesturs að varmorðum Markarfljóts. Um er að ráða nýjan vegarkerfi sem tengist þjóðvegi nr. 1, skammt austan Markarfljótsbrúar og líggur meðfram varmorðum Markarfljóts nærrir fyrir húss Rangáengafélagssins þar sem han sveigir til austurs og tengist náverandi þórsmerkurvegi við Gljúfurá. Tilgangur færslu þórsmerkurvegar til vesturs er m.a. sá að bæta umferðaröryggi gangandi fólkis sem þarf þá ekki að þvera veginn til þess að komast frá þjónustumiðstöðinni að Seljalandsfoss. Náverandi þórsmerkurvegur frá þjóðvegi til Gljúfurá verður þar með lagður af sem tengivargræna allra svæði bar sem stuttar vegarkerfi sem tengist þjóðvegi nr. 1 verður aðkomuleið að Kverkinni, skógræktarsvæði (SL-411). Legu göngu- og reiðleidir um svæðið er breytt og aðlöguð nýju sklipulagi.

Engin breyting verður á skógræktarsvæðinu náhludar að staðsetningu áningastaða Kötlu jardvangs.

Stærð/afmörkuð/akloma

Skipulagssvæðið er um 90 ha, landslagsheið sem afmarkast til austurs af línu ofan hambrarnir að vegamítum þórsmerkurvegar og Suðurlandsvegi í suðri. Til suðvesturs fylgr aðmörkinum Suðurlandsvegi og síðan Markarfljóti til norðvesturs allt að Gljúfurá sem afmarkar sklipulagssvæði til norðurs.

Náverandi akoma að Hamragördum og Seljalandsfoss er um þórsmerkurveg (nr. 249), sem er meginvegurinn inn í Pósrömr, eitt mikilvægasta ferðamannasvæði landsins.

Markmið

Meginkarminnið aðalskipulagsbreytingarinnar er að bregðast við ör varandi straum ferðamanna á umræði svæði, styrkja heildarmynd þess, drága úr alagi að viðkum svæði og tryggja örugg vegfarenda. Einnig er leitast við að auðveldi aðgengi íbúa að býum fyrir innan Hamragarðar.

Ferðamönnum á svæðinu hefur á undanförmum árum fjlólgð gríðarlega. Árið 2014 voru þér um 400.000 og meðan bendir til þess að 2017 hafi þeim fjlólgð í rúnlega eins milljón.

Ítarlegri stefnukvaði varðandi fyrilligkomulag og uppyggjingu á svæðinu er að finna í tillöguna að deliðskipulagi sem auglýst er samhlíða aðalskipulagsbreytingu þessari.

Náverandi landnotkun

Samkvæmt aðalskipulagi Rangárpings eystra 2012-2024 er landnotkun á skipulagssvæðinu landbúnaðarsvæði (L), aðþreyingar- og ferðamannasvæði (AF-453, Hamragarðar, óskilgreind stærð, tjaldsvæði, freðslu- og upplýsingamiðstöð).

Sýðst á svæðinu er skilgreint skógræktar- og landgræðslusvæði (SL-411, Seljalandsá undir Eyjafjöllum, 2,3 ha).

Auk þess eru á svæðinu skilgreindir áningastaðir Kötlu jardvangs (K-61, Gljúfrabúi og K-61, Seljalandsfoss). Um er að ráða sérlega óhugaverða áningastaði fyrir ferðamenn og aðra gesti í Rangárpings eystrum m.t. jarðfræði og menningar.

Minjar og verndarsvæði

Seljalandsfoss og Gljúfrabúi eru á náttúruminjaskrá (nr. 720). (1) Fossarnir báðir svo og hambrarnir og brekkani á milli þeirra. (2) Einkar fallegir fossar sem setji mikinn svip á landslagi, grósunkilar brekku.

Fjöldi skráðra fominna eru á skipulagssvæðinu, sýnlegar töftir og bæjartröð að gamla bylinu að Hamragördum. Elsti hluti þeirrar er talinn vera frá því um 1780 en viðböggingin frá 1904. Minjar um virkjunarsögu eru í við Myllulæk sem rennur niður hildini á milli fossa.

Kverkhillir, gamlii pingstáður, er mangetur, a.m.k. að hluta, er yfir 100 ára gamall og því friðarur.

I aðalskipulagi Rangárpings eystra 2012-2024 er skilgreint hverfisverndarsvæði vega náttúrufars.

Umhverfisástæður

Hambrarnir eru fornir sjávarhamrar og flatlandið er votlent að hluta en eigin meðan ófyrir auglýsingum.

Náttúruv.

Skipulagssvæðið er að hluta til að flóðasvæði Markarfljóts. Í tengslum við eldgosi Eyráfjallagjóli 2010 var miðið flóði í Markarfljóti, þá voru varmorðar rofnið til að veita vatn framhjá Markarfljótsbrú.

Svæðið er samkvæmt skilgreiningu Hólm og Kjaran (2005) að hluta til fari með miði. Í aðalskipulagi Rangárpings eystra 2012-2024, kaffa 5,4 kemur fram að meðan ferði verði til óvöðrugsröðurs neðan Myllulækjum. Vestan þórsmerkurvegar eru aurar að miði leiti uppgórni, grðurhulta því nokkur, votlent að hluta en jarðvegur viða rýr. Ekki er um að ráða verðmætt landbúnaðarland.

Náttúruv.

Skipulagssvæðið er að hluta til að flóðasvæði Markarfljóts. Í tengslum við eldgosi Eyráfjallagjóli 2010 var miðið flóði í Markarfljóti, þá voru varmorðar rofnið til að veita vatn framhjá Markarfljótsbrú.

Svæðið er samkvæmt skilgreiningu Hólm og Kjaran (2005) að hluta til fari með miði. Í aðalskipulagi Rangárpings eystra 2012-2024, kaffa 5,4 kemur fram að meðan ferði verði til óvöðrugsröðurs neðan Myllulækjum. Vestan þórsmerkurvegar eru aurar að miði leiti uppgórni, grðurhulta því nokkur, votlent að hluta en jarðvegur viða rýr. Ekki er um að ráða verðmætt landbúnaðarland.

Náttúruv.

Skipulagssvæðið er að hluta til að flóðasv